

(המשך מעמוד 23)

יהיה מוכן להצטרף לקשר אפשרי נגד נאצר. תשובה זו, לדעת חוגי השילטון בקאהיר, זיכתה אותו בתפקיד הרם בצבא המצרי.

★ ★ ★

מ אז הפסיק ריאד להטביע את חותמו לפחית על סביבתו המיידית בסולם הפיקוד. שופרות התעמולה ציירו, בהדרכתו הישירה, תמונה של צבא חדש, ששוקם ור גובש על הריסות הצבא שברח מסיני. היה זה ריאד שקבע את רשימת הציוד הדרוש לצבא המצרי, והגישה לרוסים. הוא אשר סיכם עם שר-ההגנה הסובייטי את מספרם וסוגיהם של המומחים והמדריכים הסובייטיים שנשלחו למצרים. כאשר נשמעו רטינות נגד התערבותם של המדריכים הרוסיים, המפריעים לקצינים המצריים לנהל את יחידותיהם כפי שהיו רגילים מימים ימימה, היה זה הרמטכ"ל ריאד שהתייצב בשירות-הסברה בפני קציניו ואמר להם: "מי שאינו מוכן לקבל את המצב החדש — שיראה לי את רוחב כתפיו." כלומר: הוא יכול ללכת לכל הרחוקות.

התורה הצבאית של ריאד היתה פשוטה: אם רוצים להתמודד עם צה"ל, צריכים להעתיק ממנו את שיטותיו. הוא ניסה להחזיר להכרת פרחי-הקצונה את ההכרה שמפקד חייב לומר "אחרינו" ולא "קדימנו!" הוא יום מסעות-תעמולה בין רבבות הסטודנטים הממלאים את אוניברסיטות מצרים ומצפים בתיסכול לעתיד בלתי-מבטיח — כשיחגיגו. הוא ניסה להציג דוגמה אישית בכל הנושאים שהוא הטיף להם. הירבה לבקר בעמדות הקדמיות באיזור התעלה, ואף שיכנע את עבד-אל-נאצר לערוך ביקורים תכופים שם. הוא נימנע באופן הפגנתי מלהשתתף בנשפים ובקונצרטים ציבוריים. אפילו כאשר הוזמן לקונצרט של אום כלתום, יחד עם כל צמרת המדינה, סירב ללכת. "זה ישודר בטלביזיה", השיב, "ואני לא חושב שהעולם הערבי כולו צריך לראות את הרמטכ"ל הערבי מבלה בבית האופרה בקאהיר, שעה שחיילים ישראלים יושבים על אדמת מצרים, במרחק 80 קילומטרים!" אולם שום איש בודד אינו יכול לשנות מהותה של חברה, או מיבנה נפשי של צבא. ריאד ידע, שוהי עבודה להרבה מאוד שנים. באחת משיחותיו הבודדות עם כתב זר הבחיר מהו, לדעתו, ציר המאמץ העיקרי: ההספה, הרמת המוראל, שינוי רוח הקצונה והחיילים הפשוטים.

★ ★ ★

ע ל בן היה עבד-אל-מונעים ריאד הנץ מספר 1 של מצרים. הוא התעלם מה-הצהרות החוזרות ונישנות של ההנהגה ה-מדינית — אפילו של עבד-אל-נאצר עצמו — בדבר הצורך למצוא פיתרון מדיני ל-סיכסוך עם ישראל. הוא חזר השכם והערב על סיסמה אחת: "מה שגולקח בכוח — יוחזר בכוח!"

כל שיחה עם קציני-מטה או עם מפקדים בשדה הסתיימה בשאלה שהפכה סימן-היכר שלו: "האם זה יקדם את היום בו נוכל לצאת למלהמה?" הוא לא נתן את דעתו לשאלה, מה עושים דיבורים כאלה לאורחי מצרים. אותו עניין דבר אחו בלבד: שרק דיבורים כאלה אפשר לשקם צבא. מטרתו האישית אף היא לא הוסתרה: להפוך לא רק מפקדם של כל חיילי מצרים — אלא גם איש שהם אוהבים יותר מכל, אפילו יותר מעבד-אל-נאצר.

לא במיקרה נחשב ליורשו של עבד-אל-נאצר. בקאהיר ידעו כולם, שהצבא לא יקבל שום יורש אחר, השאלה היתה: האם יחכה ריאד עד שעבד-אל-נאצר ירד מרצונו — או מחמת כוח חיצוני — מן הבמה? או שמא ישמש מוקד לכל הבלתי-מרוצים ב-מצרים, ובעיקר האינטליגנציה הצעירה, כדי להדיח את עבד-אל-נאצר?

הוא עצמו הפגין נאמנות מוחלטת לעבד-אל-נאצר, ובמרצת 20 חודשי כהונתו ריכז אישית את הפיקוח המודיעיני על מוקדי-קשר אפשריים בתוך הצבא, כדי למנוע מרד שיסכן את מעמדו של עבד-אל-נאצר. גם בזאת עשה חשבון קרי. הוא ידע שעבד-אל-נאצר נותר כגורם יחיד המלכד את העם המצרי. כל פגיעה בו, בשלב זה, תפורר את החברה המצרית, עלולה לגרום התחלשות-דמים על השילטון.

"אפילו אם חלם על עצמו כראש חדש", הסביר השבוע עיתונאי אירופי המבקר ב-ישראל, "הוא ידע שעדיין מוקדם לעשות משהו בכיוון זה. האינטרס שלו היה לשמור על עבד-אל-נאצר, עד שהוא עצמו יתגבש לא רק כמנהיגו של הצבא, אלא גם כסמל-כוח עליונה גם בעיני האזרחים, שאליה יוכלו לפנות במיקרה של משבר עליון." כמו, למשל, מלחמה חדשה עם ישראל.



★
חידון אמנותי
נושא פרסים

שיא השלמות



מקלטי הטלוויזיה
שאוב-לורנץ
מ צ ט י י נ י ס

- בטכניקה מעולה
- בקליטה חדה
- בעצוב מודרני

SCHAUB-LORENZ

★ חברת "שאוב-לורנץ" מכריזה על חידון אמנותי נושא פרסים. מודעה זו היא אחת מתוך 6 מודעות, שתיפענה בעתון זה ואשר בהן תוצגנה יצירות אמנותיות של פסלים מסורסמים. על המשתתפים לזהות את שם היצירות ויוצריהן, לגזור את המודעה ולשלוח עם הפתרון לת.ד. 2306 תל-אביב. עבור: "שאוב-לורנץ" — שיא השלמות. הפותרים נכונה ישתתפו בהגרלת פרסים: פרס ראשון — נסיעה להו"ל, פרס שני — רדיו-טרנזיסטור ביתי "שאוב-לורנץ", פרס שלישי: טרנזיסטור "שאוב-לורנץ" ועוד 10 פרסים של ספרי אמנות.

כנס ערבי - יהודי לזכרו ל עו"ד מרדכי שטיין

ביום רביעי, 12 למאוס, בשעה 8 בערב, יתקיים ב"בית-סוקולוב", רחוב קפלן 4 בתל-אביב, כנס ל-זכרו של עורך-הדין מרדכי שטיין, ביוזמת ידידיו וחבריו למאבק.

הוועדה היוזמת
ת.ד. 20178, תל-אביב

לידיעת מנהלי המשרדים,
פקידות, כתבניות ועורכי-
דין!

חסוך בזמן וכסף והשתמש במוחקי הפלא למכונות כתיבה. תוך שניה ביכולתך למחוק כל אות יחד עם ההעתק.

הזמן סט ענק וחסוך 35% באופן ממש. סוכנו ישמח לבקרך להדגמה בלי שום התחייבות.

לובקס — טל. 441692 תל-אביב
ת.ד. 6031, תל-אביב